

Gommerud

Frivillige organisasjoner i samarbeid med Bærum kommunes kulturavdeling og natur- og idrettsforvaltning markerer Kulturminneåret 2009 med et arrangement i måneden. I kulturminneåret er månedens kulturminne knyttet til det månedlige vandringen.

Gommerud gård var opprinnelig en fullgård i privat eie. Den ble i 1615 ervervet av kronen for å brukes til kgl. maj. jernhytter på Bærums Verk. Gommerud ble da hovedgården på jernverket. Navnet Gommerud er utledet av Gudmundrud, som gården het i 1666. I 1762 brant det store våningshuset og alle uthusene. Ved gjenoppbyggingen ble hovedbygningen oppført ved siden av jernverkets masovn ved Lomma. Denne er i dag kontor og er fredet sammen med de to portnerboligene ved elven. Dagens hovedbygning er "Slottet" som ligger i skråningen mellom Gommerud og hovedbygningen fra 1762. Den ble oppført av baron Harald Wedel Jarlsberg etter at han overtok Bærums Verk i 1849.

Gommerud gård hadde flere husmannsplasser, og alle brukerne hadde sitt arbeid på Bærums Verk. Arbeidere med de viktigste stillingene fikk bruke plassene. Andre bodde i brakker og hadde hver sin jordflekk anvist av jordbruksfullmektigen. Teigdelingen er fortsatt synlig på Labråtanjordet like nord husmannsplassen Gommerud.

Gommerud er en husmannsplass/arbeiderboplass på brinken mellom Rykkinn og Bærums Verk. Bygningene danner et firkanttun og ligger høyt og fritt med flott utsikt over fjorden. Tunet består av bolighus, uthus, vogn-/vedskjul og bryggerhus. Bolighuset er av samme type som verksarbeiderboligene i Verksgaten fra 1760-tallet. De rommet tre verksarbeiderfamilier. Dette kommer fram av fasadeinndelingen; også uten inngangspartiene, som er av nyere dato. Fjøsdelene av uthuset er oppført i slaggstein etter jernsmeltingen.

Gommerud er for tiden under rehabilitering. Tre bygninger er ferdige og uthuset med slaggsteinsmuren står for tur. Tørrmuren nede i hagen skal ifølge tradisjonen være grunnmuren etter den opprinnelige hovedbygningen.

Litteratur:

Bakken, Tor Chr. (red.) 2008, Budstikkas store Asker og Bærum Leksikon

Borgen, Per Otto, 2006, Asker og Bærum Leksikon

Koht, Halvdan m.fl., 1924 Bærum – en bygds historie, Bærums herredstyre

Mohus, Arne, 1987, Stedsnavn i Bærum, Bærum oppmålingsvesen

Liv Frøysaa Moe